

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Senke Orlić-Zaninović, predsjednice vijeća, Eveline Čolović Tomić i Mirjane Čačić, članica vijeća, te sudske savjetnice Žanet Vidović, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja H. Š. iz Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 13. prosinca 2018.

p r e s u d i o j e

Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, KLASA: UP/II-008-07/18-01/368, URBROJ: 401-01/03-18-15 od 27. rujna 2018. i rješenja Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, KLASA: 06-02-E-80-15, URBROJ: I-398/18 od 10. travnja 2018. godine.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, KLASA: 06-02-E-80-15, URBROJ: I-398/18 od 10. travnja 2018., kojim je odbijen zahtjev tužitelja da mu to javnopravno tijelo pruži informaciju o stanju ukupnih depozita te prihvatljivih depozita po svim pojedinim kreditnim institucijama na dan 31. prosinca 2016., odnosno dostavi preslike ili skenirana ili elektronička izvješća o stanju ukupnih osiguranih depozita za obračun premije, dobivenih od svih kreditnih institucija na dan 31. prosinca 2016.

Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka (dalje DAB) je takav zahtjev odbila s obrazloženjem da je podatak o stanju ukupnih depozita po pojedinim kreditnim institucijama javno dostupan na mrežnim stranicama svake kreditne institucije u okviru godišnjih financijskih izvještaja, dok se o stanju prihvatljivih depozita po pojedinoj kreditnoj instituciji DAB pozvala na dužnost čuvanja bankovne tajne, jer je podatak o prihvatljivom depozitu poslovni podatak pojedine kreditne institucije, koji kreditna institucija dostavlja na mjesečnoj razini pa stanje na godišnjoj razini DAB ni ne posjeduje.

Tuženik je nakon provedenog postupka provjerio javne objave godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija i utvrdio da je podatak o stanju ukupnih depozita po pojedinim kreditnim institucijama javno dostupan, u vezi s čime je žalbu tužitelja u tom dijelu ocijenio neosnovanom.

U pogledu informacije o stanju prihvatljivih depozita tuženik je prihvatio argumentaciju prema kojoj ne postoji prevladavajući javni interes za objavom takve informacije i slijedom toga odbio žalbu tužitelja.

Pravodobnom tužbom tužitelj osporava zakonitost takvog rješavanja.

U tužbi navodi da tražene informacije mogu rezultirati utroškom javnih sredstava pa je pogrešno primijenjeno materijalno pravo i pogrešno je utvrđeno činjenično stanje jer smatra da postoji javni interes u zaštiti poduzetničke i tržišne slobode. Osim toga ističe da je podatke tražio u agregiranom obliku pa ne postoji opasnost od ugroze osobnih ili poslovnih podataka pojedine kreditne institucije. Mišljenja je da je došlo i do povrede procesnih pravila jer nije sudjelovao u provođenju dokaznog postupka i nije bio upoznat s rezultatima provedenog dokaznog postupka.

Predlaže poništiti oba rješenja javnopravnih tijela i omogućiti mu traženu informaciju, podredno predmet vratiti na ponovni postupak.

U odgovoru na tužbu tuženik izlaže sukladno obrazloženju svojeg rješenja ponavljajući da se ovdje radi o javno objavljenoj informaciji s jedne strane i bankovnom tajnom zaštićenom informacijom s druge strane. Predlaže odbiti tužbeni zahtjev.

U svojem očitovanju na odgovor tuženika, tužitelj dodatno pojašnjava da je članak 3. stavak 1. točka 10. Zakona o osiguranju depozita ("Narodne novine", broj 82/15 - dalje u tekstu ZOD) „osigurani depozit" dio prihvatljivog depozita koji ne prelazi razinu pokrića utvrđenu do uključivo visine od 100.000 eura u kunskoj protuvrijednosti, prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na dan nastupa osiguranog slučaja, odnosno iznimno 130.000.00 eura u kunskoj protuvrijednosti kako je određeno člankom 7. ZOD.

Prema članku 21. stavku 5. i 6. ZOD. premijsku osnovicu čini prosječan iznos osiguranih depozita za prethodno tromjesečje, a koji se izračunava kao prosjek zadnjeg dana svakog mjeseca u tromjesečju. a kreditne institucije dužne su DAB-u dostaviti Izvješće o stanju ukupnih i osiguranih depozita za obračun premije. Tužitelj drži da je iz citiranih odredbi razvidno da traženu informaciju čini premijska osnovica, a da je prema članku 23. stavku 3. DAB dužna čuvati sve informacije o stanju pojedinačnih depozita koji su obuhvaćeni osiguranjem i sve podatke za koje je saznala u izvršavanju svojih ovlaštenja, a podaci o stanju ukupnih osiguranih depozita koje u svojim Izvješćima dostavljaju kreditne institucije nisu podaci za koje je saznala u izvršavanju svojih ovlasti.

Javni interes tužitelj nalazi u činjenici da se DAB, u slučaju da osigurana sredstva prikupljena premijama nisu dostatna, može zadužiti kod Državnog proračuna, dakle utrošiti javna sredstva pa je primjenljiva odredba članka 16. Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", broj 25/13.,85/15., dalje ZOPPI). U odnosu na javni interes u zaštiti poduzetničke i tržišne slobode ukazuje na to da upravo sustav osiguranja depozita određen ZOD-om predstavlja javni sustav osiguranja poduzetničke djelatnosti prikupljanja depozita i mišljenja je da bi svaki deponent trebao imati informaciju o tome koliko je od ukupne izloženosti pojedine kreditne institucije, osigurano kroz sustav osiguranja prema ZOD-u, jer bi to moglo utjecati na njegov odabir kreditne institucije pa se radi o podatku u javnom interesu. Sve pogotovo zbog odredbi Zakona o kreditnim institucijama ("Narodne novine", broj 159/13.,19/15.,102/15.,15/18., dalje ZKI) o stečaju kreditne institucije.

Zbog svega navedenog je stave da u konkretnom slučaju prevladava javni interes za objavom tražene informacije.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Iako tužitelj tužbu podnosi i zbog pogrešno odnosno nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, relevantni tužbeni navodi odnose se prvenstveno na povredu mjerodavnog materijalnog prava pa je Sud spor riješio bez rasprave.

Prigovor tužitelja da nije sudjelovao niti mu je pružena mogućnost očitovanja u izvođenju dokaza u upravnom postupku, nije osnovan jer se sukladno članku 51. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine", broj 47/09, dalje ZUP), ispitni postupak

provodi kad je to nužno radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su bitne za razrješavanje pravog stanja stvari, kad u postupku sudjeluju dvije stranke ili više njih s protivnim interesima, a što ovdje nije slučaj.

U konkretnom slučaju prvostupanjsko javnopravno tijelo je neposredno rješavalo upravnu stvar sukladno članku 50. stavku 1. točki 1.ZUP-a, na temelju službenih podataka kojim raspolaže tijelo javne vlasti te je utvrdilo da je za dio traženih informacija potrebno ograničiti pristup traženoj informaciji temeljem odredbe članka 15. stavka 2. točke 7. ZPPI-a, u vezi sa člankom 23. stavkom 3. ZOD-a, dok je za drugi dio informacije utvrđeno da se radi o javno objavljenom podatku. Stoga iako je prvostupanjsko tijelo trebalo obavijestiti tužitelja o tome gdje je informacija objavljena, time što je taj dio zahtjeva odbilo s ovim obrazloženjem, nije došlo do povrede koja bi uzrokovala drugačije rješavanje tog dijela zahtjeva tužitelja, kako je to pravilno obrazložio tuženik u osporenom rješenju.

Nadalje, iz podataka spisa nedvojbeno proizlazi da je informacija o stanju ukupnih depozita po svim pojedinim kreditnim institucijama na dan 31. prosinca 2016. javno objavljena u pojedinačnim godišnjim financijskim izvještajima svake kreditne institucije pa je ovaj dio zahtjeva tužitelja pravilno odbijen pozivom na odredbu članka 23. stavka 1. točke 3.ZPPI-a, što je tuženik u osporenom rješenju pravilno utvrdio uvidom u ta pojedinačna financijska izvješća.

U pogledu dijela zahtjeva koji se odnosi na stanje prihvatljivih depozita po svim pojedinim kreditnim institucijama na dan 31. prosinca 2016. godine, zahtjev za pristup informacijama je odbijen temeljem odredbe članka 15. stavka 2. točke 7. ZPPI-a, a vezano za odredbu članka 23. stavka 3. ZOD-a, kojom je propisano da je tijelo javne vlasti dužno čuvati, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka i drugim posebnim zakonima, sve informacije o stanju pojedinačnih depozita koji su obuhvaćeni osiguranjem na temelju toga Zakona, kao i sve druge podatke, činjenice i okolnosti koje je saznalo u izvršavanju svojih ovlaštenja i obveza temeljem toga Zakona.

Kao prvo iz podataka spisa ne proizlazi da se ova tražena informacija nalazi kao gotova informacija u posjedu DAB-a, već bi ju trebalo stvoriti pa odobravanju zahtjeva tužitelja opstoji smetnja iz odredbe članka 21. i 23. ZPPI-a.

Obzirom da podaci o iznosu osiguranih depozita i stupnju rizičnosti pojedine kreditne institucije (prihvatljivi depoziti) na temelju kojih se utvrđuje premija za osiguranje depozita proizlaze iz pojedinačnih mjesečnih izvješća pojedinih kreditnih institucija koji su poslovna tajna tih kreditnih institucija, a koje je kao bankarsku tajnu DAB dužna čuvati, tuženik je na temelju uvida u te zaštićene podatke, proveo test razmjernosti i uz obrazloženje, koje prihvaća i ovaj Sud, utvrdio da za otkrivanje tih podataka prevladava potreba zaštite poslovne tajne u odnosu na javni interes, zbog prijeteće štetne posljedice za gospodarske interese svake pojedine kreditne institucije.

Stav tužitelja da se radi o podacima koji mogu ukazivati na potencijalni utrošak javnih sredstava i koji mogu utjecati na izbor kreditne institucije, a time i na zaštitu poduzetničkih i tržišnih sloboda deponenata, nije osnovan, jer je javni interes deponenata- poduzetnika, osiguran strogom zakonskom regulativom, koja obvezuje na plaćanje premija za osiguranje tih depozita do zakonom utvrđenog pokrića, a podaci o poslovanju i imovini pojedine kreditne institucije javno su dostupni kroz obvezatne financijske izvještaje tih institucija.

Eventualni nedostatak sredstava prikupljenih premijama i ostalim zakonom utvrđenim načinima pa s tim povezano zaduživanje u Državnom proračunu ne može se dovesti u vezu s trošenjem javnih sredstava kao činjenicom koju u pogledu prava na objavu javnosti regulira članak 16. ZPPI.

Nasuprot tome, odredbe o čuvanju poslovne tajne, kao dio kogentnog prava, obvezuju samog vlasnika zaštićenog podatka na periodičnu evaluaciju potrebe za šticeanjem informacija i samo vlasniku podatka omogućuju uklanjanje te zaštite pa je pravilno primijenjena odredba članka 15. stavka 7. točke 2. ZPPI-a, jer je tražena informacija poslovna tajna.

Slijedom navedenog ovaj Sud ocjenjuje da je rješenje tuženika kojim je odbijena žalba tužitelja protiv rješenja DAB-a, kojim mu je odbijen zahtjev za davanjem traženih informacija, pravilno i zakonito pa je temeljem članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", broj 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17.), presuđeno kao u izreci.

U Zagrebu, 13. prosinca 2018.

Predsjednica vijeća
Senka Orlić-Zaninović, v.r.